

59

ՀԱՇԻՒՆԵՐԸ

Կ'իմասանք թէ Պօյանի գիւղի ե-
կեղեցւոյն նախօրէն Թաղ. Սորբորը
չայնիւնեմը տափախի վարդաբացող չին
Տնտես. Սորբուրդէն եւ չիտակը, միտք
այ չունիէ վարդաբացող յոր, ցորգի
Տնտես. Սորբուրդն ինք չպահանջէ
պարտաւասակ: Ի'լտուի թէ պոք Թաղ.
Սորբուրդէ իր պարտաւասակը թանկ
տաւալին օրէն մինչև վկց ամիս բարեւ
հասնէ Ե Մեստիլի տեսրակ վր բռնիւն
չաքց վեց ամսիկէն ետքը, այս անհրա-
ժեշտ ամսերին անու. շուքն իր. բաշխ
տուեր Ե դարձակամն անկողինի վր
մէջ եւ փոշիէ վերմակն ուր տակ, ան-
պէս որ այլ եւ կարելին չէ օգտուի:

երկար սարինե՛րու մտերիմն է՛ր էլէ-
նիքն, որոնք բաւական կարեւոր գու-
մարենք միտակցութեան է՛ր այլ եւ այլ
պարագաներու մէջ. Գիւմն երիտա-
սարդը միամիտ ընկերները նամուկելով
կը բերէր հոն որո՛ր թղթխախիթ պա-
տուրականը գանձեր լաւ մի կողպած
տու՛ր քսակը կը պարտէր սանտորու-
նիքին. Այս կողոպտուան թվեւ թիւ ալ
կը նպաստասիրութե՛ր, սակայն արդի
ընտանիք էլէնիքի կը մնար միշտ, որ քե-
տէր նոյն իսկ Բօյն ալ խաքել, կըր ա-
ն՝ Թն՝ Երեւանի Երեւան:

Այս պատճառով մեծ յարգ կը վա-
չեղէր Բոլ երբեմնի զատարարական
տան մէջ, որ ամօքը մէկ զանի ան-
շատ խնայել կը արագէր երբ մեծկակ
գումարներ չըլծէր: Այս օրն ալ բաւ-
ցառիկ կերպով մէկ զանի ոսկի քա-
րկապէ մը է անսթիպագէ մեծածախ
զանեղեաններ, ուռնեղէններ և օղի
պղնձեղ զրկած եր ելէ՛րի բնակարանը
որ քառուկով կը գտարձանային ըն-
կերութեան աղտն եղող այս երկու
նտորին արարածներ: Յանի՛ մուտքը
ընտա փոփոխութիւն առաջ չերեւ-
նալի վարունքին մէջ, որ ամօքն ու
խիղի շատով սուցած, կարեւորա-
թիւն իր չտուա կատարին ու վա-
ղեմի ծանօթի՛ն մը ձեւերով սկսաւ պատ-
ուարիտել զայն, մինչդեռ սա՛նկ վեր-
ի վերջո կերպով միայն եր ճաննար
նորեկ է:

(ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼԻ)

այդ էական տեսության յուշարարութեան: Այդ, քանի որ տեսութիւնը կայ—գործարարութիւնը աւելի անցնելով—որովհետեւ հարցերի թէ՛ եկեղեցւոյ սեփական երկրորդական վիճակը պարտաւորութիւններ քանի որ ծախսերն, ինչ պէտք ծախսեցին և մասնաւոր թէ՛ վաճառման արտօնութիւն աւելուեցան: Տեսնու. ինքնուրոյն է: Նաև, որովհետեւ հարցերի թէ՛ որմասնականութեան հարկերն ու արձանագրութեան են: Այդի տեսութեան հարկը, որովհետեւ, որ պարտաւորութիւն անձերի կողմէն է, պետք չէ թաղանթի արդիւնք եկեղեցւոյ հարկական նախորդ անձնապատկեր վիճակի մասին պէտք եղած լուսարարութիւնը տալ Տեսնու. ինքնուրոյն, որովհետեւ լուսարարութեան հարկերին պատասխանատուները:

ՍԽԱՆԻՆ ՄԵՐՈՒՆԻ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՍԸ

ՖԵՆԿ-ՀՈՒՆԿ-ՁԵՆԿ ԳՐԱՌՈՒՄ

ՆԵՐՈՒՄԱՆԿ ՊԱՐՈՒՄ

ՍՈՒՆԱԿԱՆ ԹՅՈՂՈՒՄ ԵՆԵՎԱԿԻՐԸ

ԵՆԱՌԻ ԵՆԵՐԻՆ ԵՆԱՌԱԳՈՐԹԻՆԸ

(Վերջին բաժնիքով առնուած ընդ-պատկերներէն: Դեպքերը պատ-մուած իրենց կանոնադրութեամբ եւ ճարտարագիտութեամբ):

ԹԻՐԻՍ, Մայիս 8. — Զորավար Բուրբուլի կը տեղեկագրէ:—

«Մեր հեծելազորքը ցրուելով թըշ-նամին, մեր հետեւակազորները Մայիս 6ին զբաղեցին Ֆենկ-Հունկ-Ձենկը: Թշնամի իր զինքները պարզեցնել առաջ, իր ռազմավարները այդին:»

«Թշնամիին փախստականները կը շարունակէին զուր և անընդմիջ ընդ-ընդ կը գնալէն, և անհետաքրքիր կ'ըլ-լանէ ինքնինը կ'ընեն թէ Մայիս 2ին պատգարակներով Ֆենկ-Հունկ-Ձենկին անցնող վերահսկողութիւնը թիւը 800ի կը հասնի, և իրենց ամբողջ կորուստները հասնաւոր 3000ի կը հասնին:»

ԲԵՐԵՐԻՍՊՈՒՐԻ, Մայիս 8. — Եւ-րոպի թիւով հետեւեալ հետազոտող ըս-տացուած է զորավար Բուրբուլիին:—

«Զորավար Մատուլից այսօր կը տեղեկագրէ:—

«Թշնամիին հեծելազորքները և ի-րենց յառաջապահ զանգուրը այսօր Ֆենկ-Հունկ-Ձենկը զբաղեցին: Երկու զանգը հետեւեալ եւ երկու զանգուրը անհետաքրքիր առաջացան զէնքի Դաւան Տիարուցէ: Մեր յառաջապահ հեծելա-զորքները քաղաքեան զէնքի Սէլեու-նան:»

«Մեր լրտեսները կը տեղեկագրեն թէ երկու ծառայող Զորավար Մատուլից յառաջացան զէնքի Ֆենկ-Հունկ-Ձենկի: Բեանմին զանգը զըլ-լանող ծառայող: Երրորդ Զորավարին մը, թայտ ինքնին առաջ զալելով զիրը մը զբաղեց ինքնին-Տիարուցէի մօտ, և մարտկոցները զբաղեցնելու համար Ֆենկ-Հունկ-Ձենկի վրայ, կարծեմով թէ մեր թշնամիները հնո պիտի ըլլան:»

«Ծառայողը կամաց կամաց և շատ զգուշութեամբ յառաջ զալեցին Ֆենկ-Հունկ-Ձենկի վրայ:»

Մայիս 9. — Զորավար Բուրբուլի-ին Զարին հետազոտող զորավար Մատուլիցի տեղեկագրերը ուսումնական կորուստներով վրայ: Ապրիլ 30ին և Մայիս 1ին Քիւն-Լիէն-Ձենկի կողմերէն ժամանակ:—

«Ապրիլ 30ի կողմէն մէջ, Գ. կար, զի զորավար Բուրբուլիին, որ հե-տեւակազորքը 3րդ զորաւորման կը հրամայէր, զլինել վերահսկողութեան զա-րով մը: Գեր զնդապետ Մալուր, որ Արեւելեան Միլիտարի թնգանութեանը կիսաբաժինը 3րդ Մարտկոցին կը հրա-մայէր, մահացող վերքը քր առաւ և մեռաւ ասոր պատճառաւ: Գեր զնդա-պետ Բախովով, որ 12րդ Հրացանակիր զորաւորմանը մէջ վրայտու կը հրամայ-էր, և եօթը զինուորներ սպանուե-ցան: Զնդապետ Մայիսը, որ Արե-ւելեան Միլիտարի թնգանութեանը կի-սաբաժինը կը հրամայէր, և եօթը երկ-րորդական սպաններ, նաև 67 հոգի սպանուեցան:»

«3րդ և 10րդ Հրացանակիր Զորա-ւորները և 24րդ Զորաւորմանը մէջ վրայտու, որ մեր ամակողմէ կը ձե-ւացնէին, և ընդհանուր պահեստներուն մէջ մասը անհայտ զին մը միայն ստանձնեցին Մայիս 1ի կողմէն ժամա-նակ, որուն հետեւեալ 24րդ Զորա-ւորմանը վրայտու և 3րդ Հրացանակիր Զորաւորմանը բնաւ կորուստ չունեցան, մինչ 10րդ Հրացանակիր զորաւորմանը մէջ հոգի միայն կորուստը ուսում-կան նախնի պարտքներու ժամանակ:»

«Վերջին ամէնէն տաք մասը վիճա-կեցաւ 11րդ և 12րդ Հրացանակիր Զո-րաւորմանը: Եւ 24րդ զորաւորմանը վրայ: Կողմէն ա'նքան յուսահատական էր որ մեր զորաւորները պարտաւոր-ուեցան քանիցս զէնք առ զէնք յարձա-կուներ ընել, և իրենց համար ծամբայ մը բանալ սուխով թշնամիին մէջէն, որուն երեք Զորաւորմանը, առանց հաշուելու պահեստները, հազարեցին զինքները: Յարակուսի կողմէն մեր Ռուս զինուորները իրենց զինքները ունէին թշնամի մը որ ոչ միայն իրենց մէջ հըն-գապատիկ զորաւոր էր, այլ կը պաշտ-պանուէր նաև խիտ բազմաթիւ թըշ-նամիներով:»

«Այս կողմէն մէջ, որ ո'րքան ահ-ուելի ա'նքան ալ փախաւոր եղաւ 11րդ և 12րդ զորաւորմանը համար, մեր կորուստներն են հետեւեալները:— 11րդ զորաւորմանը սպանուեցան Զորաւորմանը հրամայող զնդապետ Լալմինկ, զեր զնդապետ Տալմինկ, 10 երկրորդական սպայ, և 206 զին-ուոր: Վերահսկողութեան են Գեր զնդապետ Եսայուլը, որովհետեւ թշնամիին իր պատգարակ-ութեան միջոցները կրիսպատուած էր: Վերջինս ցատկով Օթարու Մարուի, Սալամի Մարուի, և Ազալու Մա-րուի սպանները և նաւաղները և ոչ մէկ, և կը ցատկով որ այս կերպով չկրկնէր ո'ր է մանրամասնութիւնը մը իմանալ թէ ինչ զալարի կերպով էր զարմանալ ճարպակները մեր հան-գուցաւ մարտիկը կատարեցին իրենց հայրենասիրական պարտաւորութիւնը, թէև իրենց օրինակելի վարձարները, յիշատակը երկար ժամանակ պիտի պար-կայեցական նաւատորմին տարեգրու-թեանը մէջ:»

«Թրփիլներու կորուստներն են 3 վերահսկողութեան և երկու սպանուած: Ուրիշ ձևաւ չկայ:»

«Այս ծանոթութիւնը, ըսողաւ-մամբ նախորդ երկու փորձերուն, մեզի աւելի կորուստ պատճառեց նախ օրէն գէշութեանը հետեւեալով, և երկրորդ՝ որովհետեւ թշնամիին իր պատգարակ-ութեան միջոցները կրիսպատուած էր: Վերջինս ցատկով Օթարու Մարուի, Սալամի Մարուի, և Ազալու Մա-րուի սպանները և նաւաղները և ոչ մէկ, և կը ցատկով որ այս կերպով չկրկնէր ո'ր է մանրամասնութիւնը մը իմանալ թէ ինչ զալարի կերպով էր զարմանալ ճարպակները մեր հան-գուցաւ մարտիկը կատարեցին իրենց հայրենասիրական պարտաւորութիւնը, թէև իրենց օրինակելի վարձարները, յիշատակը երկար ժամանակ պիտի պար-կայեցական նաւատորմին տարեգրու-թեանը մէջ:»

«Թրփիլներու կորուստներն են 3 վերահսկողութեան և երկու սպանուած: Ուրիշ ձևաւ չկայ:»

«Յարգանքով հիշատակենք Գեր զնդա-պետ Լալմինկ, զեր զնդապետ Տալմինկ, 10 երկրորդական սպայ, և 206 զին-ուոր: Վերահսկողութեան են Գեր զնդա-պետ Եսայուլը, որովհետեւ թշնամիին իր պատգարակ-ութեան միջոցները կրիսպատուած էր: Վերջինս ցատկով Օթարու Մարուի, Սալամի Մարուի, և Ազալու Մա-րուի սպանները և նաւաղները և ոչ մէկ, և կը ցատկով որ այս կերպով չկրկնէր ո'ր է մանրամասնութիւնը մը իմանալ թէ ինչ զալարի կերպով էր զարմանալ ճարպակները մեր հան-գուցաւ մարտիկը կատարեցին իրենց հայրենասիրական պարտաւորութիւնը, թէև իրենց օրինակելի վարձարները, յիշատակը երկար ժամանակ պիտի պար-կայեցական նաւատորմին տարեգրու-թեանը մէջ:»

«Յարգանքով հիշատակենք Գեր զնդա-պետ Լալմինկ, զեր զնդապետ Տալմինկ, 10 երկրորդական սպայ, և 206 զին-ուոր: Վերահսկողութեան են Գեր զնդա-պետ Եսայուլը, որովհետեւ թշնամիին իր պատգարակ-ութեան միջոցները կրիսպատուած էր: Վերջինս ցատկով Օթարու Մարուի, Սալամի Մարուի, և Ազալու Մա-րուի սպանները և նաւաղները և ոչ մէկ, և կը ցատկով որ այս կերպով չկրկնէր ո'ր է մանրամասնութիւնը մը իմանալ թէ ինչ զալարի կերպով էր զարմանալ ճարպակները մեր հան-գուցաւ մարտիկը կատարեցին իրենց հայրենասիրական պարտաւորութիւնը, թէև իրենց օրինակելի վարձարները, յիշատակը երկար ժամանակ պիտի պար-կայեցական նաւատորմին տարեգրու-թեանը մէջ:»

«Ստանդը զուր Մայիս 1ին պա-տեղաւոր զալարի վրայ թողուցին զեր զնդապետ Բալմինկ, վերաբաշտ Շիլմինկ, և 11րդ զորաւորմանը 281 զինուոր, երկու երկրորդական սպայ, և 12րդ զորաւորմանը 212 զինուոր, 22րդ զորաւորմանը 144 զինուոր, 3րդ կիսաբաժինը 3րդ Մարտկոցին մէջ եր-կրորդական սպայ, և 6րդ կիսաբաժինը երկու մարտկոցներէն երկու երկրոր-դական սպայ և 42 զինուոր: Յայտնի չէ թէ ասոնք վերահսկողութեան են թէ սպանուած: Իմ տեղեկութեանց նա-խընդ մէջ մէկ հոգի անհետաքր չէ եղած:»

«Մայիս 1ին 3րդ կիսաբաժինը 3րդ մարտկոցին սպանուեցան 72 զին-ուոր, և 6րդ կիսաբաժինը 2րդ Մարտկոցին վե-րահսկողութեան մը ըրին 240թիւնի մէջ: Զարնցեղ զարկին Ռուսները, ո-րոնք ծանր կորուստներ կրեցին վեր-ջինս անհոգեմէն վիճակի մէջ զրին իրենց թնգանութիւնը: Զորս հարկը Ռուսները անհետաքր եղան:»

ԹԻՐԻՍ, Մայիս 8 (կէս օր). — Զո-րավար Բուրբուլի կ'ընէ մէկ մի նոր տեղեկագրի կ'աւելցնէ ուսումնական կորուստները կիրակի օր Եւրոպի ծախ-տարարին մէջ: Զարնցեղ թիւերն են 1400 Ռուս, և իրենց պատեղաւոր հի-ւանդանոցներուն մէջ ունին 503 Ռուս վիրաւոր: Հայտնի եղած է որ Ռուսնե-րուն կորուստները 2500ը կ'անցնեն: 300է աւելի Ռուս զինքները ծամբայ հանուած են զէնքի մը Մարտկոցին, ուր կը սպասուէր յառաջիկայ Գ.:

Զինացի աւազակներ և բռնակա-ններ Քիւն-Լիէն-Ձենկի պատեղաւորին մէջ վրայտու ընելով Ռուսներուն մէջ մասին վրայ յարձակեր և շարաւար վարուե-րն անոնց հետ, զանոնք թալանելու նպատակաւ:»

ՍՈՒՆԱԿԱՆ ԹՅՈՂՈՒՄ ԵՆԵՎԱԿԻՐԸ

«Միացեալ Նաւատորմը Մայիս 3ին երրորդ զորաւորմանը կատարե-լորթ Արթուրը զոգեցու համար: Ան-գի, 20րդ թրփիլներու կորուստները երկ-րորդ, երրորդ, չորրորդ և հինգերորդ տորդիլները չոգեաներով ծամբայ հանուեցան Մայիս 2ին:»

«Այն միջոցն սաստիկ քամի մը սկսաւ փչել, որով մեծապէս արգի-ւնեցան իրենց շարժումները: Հրամա-նարին խիստ հրաման տուեցաւ զոր-ծողութիւնը զարգեցնել, բայց հրամանը չհասաւ իրեն:»

«Ուրիշ չոգեաներ առաջ զալեցին կատակ թշնամիին ելելովական լուսար-ձակ զործիներուն, բերդերուն կրակ-ը և սկաններուն: Հինգ չոգեաներ հա-սան նաւահանգիստները քերտել, և Մա-րուի Մարուի և թորով Մարուի, ա'ն աւելի ներք զայն:»

«Մուտքը իրապէս փակուած կը նկատուի, զոնք յաճախեալներն և զրա-հաւորներուն համար:»

«Ուրիշ երեք չոգեաներ ընկող-նեցան նաւահանգիստին քերտել հասնելէ ա-ռաջ:»

«Մեր տորդիլները մնացին մինչեւ առաւօտ, և առաւօտեցին ընկողմ չոգե-նաւորուն նաւաղներէն կէսը:»

«Թիւ 67 թրփիլներու չոգեաներ մը զարնուելով անկարողութեան մատ-նուեցաւ, բայց թիւ 70 թրփիլներու չոգե-նացի զայն իր ետեւէն:»

«Առաւօտ շնորհակալ մեքենան-րէն, բայց ապագայ է:»

«Զորաւորներուն կորուստներն են 3 վերահսկողութեան և երկու սպանուած: Ուրիշ ձևաւ չկայ:»

«Այս ծանոթութիւնը, ըսողաւ-մամբ նախորդ երկու փորձերուն, մեզի աւելի կորուստ պատճառեց նախ օրէն գէշութեանը հետեւեալով, և երկրորդ՝ որովհետեւ թշնամիին իր պատգարակ-ութեան միջոցները կրիսպատուած էր: Վերջինս ցատկով Օթարու Մարուի, Սալամի Մարուի, և Ազալու Մա-րուի սպանները և նաւաղները և ոչ մէկ, և կը ցատկով որ այս կերպով չկրկնէր ո'ր է մանրամասնութիւնը մը իմանալ թէ ինչ զալարի կերպով էր զարմանալ ճարպակները մեր հան-գուցաւ մարտիկը կատարեցին իրենց հայրենասիրական պարտաւորութիւնը, թէև իրենց օրինակելի վարձարները, յիշատակը երկար ժամանակ պիտի պար-կայեցական նաւատորմին տարեգրու-թեանը մէջ:»

«Թրփիլներու կորուստներն են 3 վերահսկողութեան և երկու սպանուած: Ուրիշ ձևաւ չկայ:»

«Յարգանքով հիշատակենք Գեր զնդա-պետ Լալմինկ, զեր զնդապետ Տալմինկ, 10 երկրորդական սպայ, և 206 զին-ուոր: Վերահսկողութեան են Գեր զնդա-պետ Եսայուլը, որովհետեւ թշնամիին իր պատգարակ-ութեան միջոցները կրիսպատուած էր: Վերջինս ցատկով Օթարու Մարուի, Սալամի Մարուի, և Ազալու Մա-րուի սպանները և նաւաղները և ոչ մէկ, և կը ցատկով որ այս կերպով չկրկնէր ո'ր է մանրամասնութիւնը մը իմանալ թէ ինչ զալարի կերպով էր զարմանալ ճարպակները մեր հան-գուցաւ մարտիկը կատարեցին իրենց հայրենասիրական պարտաւորութիւնը, թէև իրենց օրինակելի վարձարները, յիշատակը երկար ժամանակ պիտի պար-կայեցական նաւատորմին տարեգրու-թեանը մէջ:»

«Թրփիլներու կորուստներն են 3 վերահսկողութեան և երկու սպանուած: Ուրիշ ձևաւ չկայ:»

«Յարգանքով հիշատակենք Գեր զնդա-պետ Լալմինկ, զեր զնդապետ Տալմինկ, 10 երկրորդական սպայ, և 206 զին-ուոր: Վերահսկողութեան են Գեր զնդա-պետ Եսայուլը, որովհետեւ թշնամիին իր պատգարակ-ութեան միջոցները կրիսպատուած էր: Վերջինս ցատկով Օթարու Մարուի, Սալամի Մարուի, և Ազալու Մա-րուի սպանները և նաւաղները և ոչ մէկ, և կը ցատկով որ այս կերպով չկրկնէր ո'ր է մանրամասնութիւնը մը իմանալ թէ ինչ զալարի կերպով էր զարմանալ ճարպակները մեր հան-գուցաւ մարտիկը կատարեցին իրենց հայրենասիրական պարտաւորութիւնը, թէև իրենց օրինակելի վարձարները, յիշատակը երկար ժամանակ պիտի պար-կայեցական նաւատորմին տարեգրու-թեանը մէջ:»

«Ստանդը զուր Մայիս 1ին պա-տեղաւոր զալարի վրայ թողուցին զեր զնդապետ Բալմինկ, վերաբաշտ Շիլմինկ, և 11րդ զորաւորմանը 281 զինուոր, երկու երկրորդական սպայ, և 12րդ զորաւորմանը 212 զինուոր, 22րդ զորաւորմանը 144 զինուոր, 3րդ կիսաբաժինը 3րդ Մարտկոցին մէջ եր-կրորդական սպայ, և 6րդ կիսաբաժինը երկու մարտկոցներէն երկու երկրոր-դական սպայ և 42 զինուոր: Յայտնի չէ թէ ասոնք վերահսկողութեան են թէ սպանուած: Իմ տեղեկութեանց նա-խընդ մէջ մէկ հոգի անհետաքր չէ եղած:»

«Մայիս 1ին 3րդ կիսաբաժինը 3րդ մարտկոցին սպանուեցան 72 զին-ուոր, և 6րդ կիսաբաժինը 2րդ Մարտկոցին վե-րահսկողութեան մը ըրին 240թիւնի մէջ: Զարնցեղ զարկին Ռուսները, ո-րոնք ծանր կորուստներ կրեցին վեր-ջինս անհոգեմէն վիճակի մէջ զրին իրենց թնգանութիւնը: Զորս հարկը Ռուսները անհետաքր եղան:»

ԹԻՐԻՍ, Մայիս 8 (կէս օր). — Զո-րավար Բուրբուլի կ'ընէ մէկ մի նոր տեղեկագրի կ'աւելցնէ ուսումնական կորուստները կիրակի օր Եւրոպի ծախ-տարարին մէջ: Զարնցեղ թիւերն են 1400 Ռուս, և իրենց պատեղաւոր հի-ւանդանոցներուն մէջ ունին 503 Ռուս վիրաւոր: Հայտնի եղած է որ Ռուսնե-րուն կորուստները 2500ը կ'անցնեն: 300է աւելի Ռուս զինքները ծամբայ հանուած են զէնքի մը Մարտկոցին, ուր կը սպասուէր յառաջիկայ Գ.:

Զինացի աւազակներ և բռնակա-ններ Քիւն-Լիէն-Ձենկի պատեղաւորին մէջ վրայտու ընելով Ռուսներուն մէջ մասին վրայ յարձակեր և շարաւար վարուե-րն անոնց հետ, զանոնք թալանելու նպատակաւ:»

ՍՈՒՆԱԿԱՆ ԹՅՈՂՈՒՄ ԵՆԵՎԱԿԻՐԸ

«Միացեալ Նաւատորմը Մայիս 3ին երրորդ զորաւորմանը կատարե-լորթ Արթուրը զոգեցու համար: Ան-գի, 20րդ թրփիլներու կորուստները երկ-րորդ, երրորդ, չորրորդ և հինգերորդ տորդիլները չոգեաներով ծամբայ հանուեցան Մայիս 2ին:»

«Այն միջոցն սաստիկ քամի մը սկսաւ փչել, որով մեծապէս արգի-ւնեցան իրենց շարժումները: Հրամա-նարին խիստ հրաման տուեցաւ զոր-ծողութիւնը զարգեցնել, բայց հրամանը չհասաւ իրեն:»

«Ուրիշ չոգեաներ առաջ զալեցին կատակ թշնամիին ելելովական լուսար-ձակ զործիներուն, բերդերուն կրակ-ը և սկաններուն: Հինգ չոգեաներ հա-սան նաւահանգիստները քերտել, և Մա-րուի Մարուի և թորով Մարուի, ա'ն աւելի ներք զայն:»

տեղը կամ երկու ծալք եղան: Վա-հոններուն վրայ երեք կարգ խիտ զը-րաճ գտնուեցան համար ամէն վիճակ-զերծ մնացին անհոգ: Միայն երեք ծամբայները վերահսկողութեան հաւա-խուները լեցուած էր կիններով և ար-դիւնքներով, քանի որ վախոնները ալ կային հիւանդ զինուորներով լեցուած: Կարծիք ինչպիսի պատգարակութեան տակ: Զարնցեղ, թիւով զրեթէ 10,000, կը զբաղէր զին մը, որ Բիցեվոյէ կ'ը-կարէ մինչեւ նաւահանգիստ: Բուլան-թիւնը արեւմտեան կողմէն: Հասնա-կան է որ յարձակին Բորթ Արթուրի վրայ, կամ Թրեւս զէնքի ի հիւսիս չարմին: Մեծամեծ զէնքեր մատուա-նէն, և տարաբար զէնք թէ պատեղաւոր շատ երկար պիտի տեսէ, և արդէն ժա-մանակաց ամէնէն արեւմտեանը պատե-րազմը պիտի ըլլայ:»

ԹԻՐԻՍ, Մայիս 8. — Զորավար Բուրբուլի կը տեղեկագրէ:—

«Լիւսթիլի ցամաք ելնող մեր Բանակը կը տեղեկագրէ թէ մեր ջո-կատը մայիս 6ին թշնամիին փորձիկ խուրձը վաճառելով զբաղեց Քիւն-Լիէն-Ձենկը և երկաթուղին խորտակեց: Բորթ Արթուրի հետ հետադարձական հա-ղորդակցութիւնը խզուած են:»

«Ռուսը կը նախնին Հայնէն, և կը պարզեն Լիւսթիլի Թերակղզին արեւմտեան կողմէն:»

«Եւ մինչեւ Եւրոպի ծառայող 10,000 հոգի ցամաք հանգիստ Բիցեվոյէ, 10,000 ծովային, և 7000 Բիցեվոյ-Փրաւեցին Վա-Մուկ-Թիւնը, և Բու-լանթիւնը, և մշտնջող տեղ երկա-թուղին խորտակեցին:»

«16 ճարտարական մարտնաւոր

սպայ և երեք զինուոր սպանուած և 21 հոգի վիրաւորուած և թիպէթցիք պատի մը ետեւէ կրակ կ'ընէին. իրենց բանակետը կը պարտանկէր շատ գէշ զինքի կերպով զարդարուած վրաններ և անգլիացիք ձեռք անցնցին Լաւանտ-րուն վերաբերեալ գեղեցիկ կարմիր վերարկունք, շատ թանկագին և թիպէթցի զինուորներուն մեծ մասը իմա՛ գաւառէն եկած էին և Ամէնքն ալ հըս-կայ մարդիկ էին և լաւ հագուած և լաւ կերակուած և Կոնիս ժամանակ կը պոսային վայրի կենդանիներու պէս և իւրաքանչիւր զինուոր իր հրացանէն զատ կը կրէր նաև թուր մը և նիզակ մը և Թշնամին 800 ետարան հետեւեալ կը կ'ընէին, ձնորկ զինուորները կա-տաղարար կը մաշցէին բարձր լեռան վրէպարը, և անկէջ վայր կրակ կ'ընէին թիպէթցիներուն դէմ, որոնք սարսափաւար կը փախչէին:

ՀԵՌԱՎԻՐՆԵՐ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՆՈՐ ԶԱԿԱՏԱՄԱՐՏ

ԶՈՐ. ՍԱՍՈՒԼԻՉ ՍՊԱՆՈՒՄ

ՌՈՒՍԵՐԸ ԿԸ ԲԱՆԴՆԵՐ ԻՐԵՆՑ ՄԱՐԱՆԱԽՈՐԸ

ԲԱՐԻՉ, Մայիս 11.—Մարքիս Բե-դարպապիկի թղթակցը կը հեռագրէ թէ, այդ քաղաքին մէջ պատած զոյո-ցի մը նայելով, նոր ճակատամարտ մը տեղի ունեցեր է Մօ—Դիւնի կրիներ մաս, Ռուսներուն և Ճարմացիներուն միջև, Ճարմացի կը գտնուէին Չոր. Մուսուլման հրամանին տակ և Ռուսները նորէն պարտութիւն մը կրեց և մեծա-մեծ կորուստներ ունեցեր են: Զոր. Սասուլիչ պաշտակներուն մէջ կ'գտնուի: ԹՕԲԻՈ.—Մովսէլա Ռօս կը հե-ռագրէ թէ Մայիս 6-ին զին, Բորդ Արթուրի կողմէն պայթուցիչներու կրի-նակի որոտում մը կը լսուի, որոնց պատճառը չի գիտցուիր:

ՁԻՍԻՆ.—Ռուսներ կը ծանուցանէ թէ, ճարմանական ու—պաշտական հե-ռագիր մը ըրող մը կը յիշատակէ, ո-րուն համաձայն Ռուսներ իրենց մար-տանակներ կը քանդեն Բորթ Արթուրի ներքին նաւահանգիստին մէջ: Ասիկա կը բացատրէ վերի հեռագրին իշած պաշ-խուսները:

ԲԵՐԻՍԻՍԿԱՅԻՆ.—Զոր. Բուրուա-զը Մայիս 10 թիւով կը հեռագրէ Չորին.—Սայմացի և Ֆէլի-Հոան-Զէնկի միջև կատարուած հետազոտու-թիւնները ճարմանական զորք չեն գտած և Թշնամին պատճառած վնասները նա-րողութեան: Այնպիսով թիւները վարեց զին-գնդապետ Սիբիրիցովը, որ նոյն պէս Բորդ Արթուրի հասցեայ առջում միջերգով լեցուն կառախում մը, և Լիւս-Սանկի հաստ, Ճարմացիներուն Բիցեմօ ցամաք ենկէն ետքը:

Ճարմացիք ուղիղ զինով կը յառա-ջանան դէպ ի Ձիւն-Չաւ (Ձիւն-Չաւ կը գտնուի Մօ—Դիւնի կրիներ հիւսիսա-յին կողմը 20 քիլօմէր հեռու, այ-սինքն Լիւս-Սանկի հարաւային կողմը 40 քիլօմէր հեռու):

Զոր. Սասուլիչ Մայիս 10 թիւով կը տեղեկանայ թէ ճարմանական Կայսե-րապետ զորադասէն զորքեր երկու օ-րէ ի վեր Ֆէլի-Հոանկ-Զէնկէ առաջ կը խաղան դէպ ի արեւմուտը, հայ-Չէնի ուղիղութեամբ (հայ-Չէնի կը գտնուի Նիւ-Չաւանի և Լիւս-Սանկի միջև): Դառնակը քանի մը անգամ գաւառէն առուած անդեկութեանց նայելով,

Դառնակը տակաւին Մայիս 8-ին գրա-ւուած էր Ճարմացիներէն:

Լաւանտի մաս, խաղան գունդ մը հրացանաձուլութիւն մը ունեցաւ մէկ վաշտ հետեւակ և կէս վաշտ հեծեալ թշնամի զորաց հետ: Ուղախ գունդը յետոյ Սէլ-Յէլ-Հօկէ երթալով, ճարմ-նական հեծեալազորաց հանդիպեցաւ, ո-րոնք հեռացան մեր (Ռուսաց) խաղան-ներու կրակին ներքեւ և Ռ և է կորուստ չունեցանք:

ԲԵՐԻՍԻՍԿԱՅԻՆ.—Ռուս Գործակա-լու թիւները թղթակցը Վլատիմիրով Մայիս 11 թիւով կը հեռագրէ. «Հոս հանդարտութիւն կը տիրէ, թշնամին չեղեցի »:

ՍԵՆՈՒԼ.—Ռուսներ կը ծանուցանէ թէ 2001 չտի Ռուսեր երէկ յարձակե-ցան Անձուի վրայ, բայց ճարմանական պաշտական զորքերու կողմէ կտ մըղ-ուեցան:

ԲԵՐԻՍԻՍԿԱՅԻՆ.—Մովսէլա Կրէ-կօրէվի մէկ հեռագիր կ'ընէ թէ ա-մէն ինչ հանդարտ է Բորդ Արթուրի մէջ: Ռ և է դէպ չպատահեցաւ Մա-յիս 8-ին և 9-ին: Բշ. օր, քանի մը առաւելան յաճախեց Գոր. Բուրուա-զը Մայիս 10 թիւով կը հեռագրէ որ Ճարմանական զորք զրկուի ի-րեն, քանի որ 150,000 զօրք միայն ունի իր ձեռքին տակ, Այս պայմա-ններուն մէջ, յարձակողականի պիտի չսկի Յուլիսի վերջնական առաջ: Իր յատկագիրն է Ճարմացիները կարելի եղածին չափ հեռացնել իրենց հաղոր-դակցութեանց խաղաններէն: Ման-չուրի մէջ:

—Զոր. Բուրուազը Մայիս 10 թիւով կը հեռագրէ որ Ճարմանական զորք զրկուի ի-րեն, քանի որ 150,000 զօրք միայն ունի իր ձեռքին տակ, Այս պայմա-ններուն մէջ, յարձակողականի պիտի չսկի Յուլիսի վերջնական առաջ: Իր յատկագիրն է Ճարմացիները կարելի եղածին չափ հեռացնել իրենց հաղոր-դակցութեանց խաղաններէն: Ման-չուրի մէջ:

—Հեռագիր մը կ'ընէ թէ կարեւոր ինքնադու մը տեղի ունեցաւ Մօ—Դիւնի կրիներ մէջ, Ֆէլի-Հոան-Զէնկի և Լիւս—Սանկի կէս ճարման-կայ, Բուսն ճակատամարտէ մը և փոխադարձ կորուստներէ ետք Ռուսները նահանջեցին:

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՏՅԱՐ—ՀԱԶԱՐ ԴԱՍԱԳԻՔԵՐՈՒ ՆՈՒՌԱՏՈՒՆՈՒԹԻՒՆԸ

Պետական Ձեռնարկական և Բաղա-քային վարժարաններու գրադաճուա-պետ Վեմ. Կարապետ էֆ. Բէշլիեան թիւները միջոցաւ ծանուցած էր թէ, երկու Տաճկերէն դասագրքերէ 5000ական օրինակ կը նուիրէ ընդ որ մէկ, վար-ժարաններու համար: Մենք ուրախա-թեամբ ծանուցանելով այս առատաձեռն նուիրատուութիւնը ինքզինքն կը խոս-տանալանք ինքզինքն որ հանի յարձ-բարդարուենք ընդունել այս ՏԱՍԸ ՀԱՍԱԳԻՔԻՆ օրինակ դասագրքերը, պատ-կանած զարմանքներու արեւելու համար:

Մասնաւորապէս տաւ որ անցած է մեր այս հրատարակութեան և ընա-ճայն ձեռն չեղաւ Պատ. Ուսումն. ին-տրուկտին: Անկէ ետք հանդիսակար յիշտ ալ գումարեւեցաւ, որոշումներ հրա-տարակեցան, հոս ալ ընաւ յիշատա-կութիւն մը չկարողացինք այս առթիւ և հիւսիս չկրնայով մեկնութիւն տալ այս լուծութեան, չենք գիտեր թէ, Ուսում-նական ինտրուկտը նուէրին քանակու-թեանը կարեւորութիւն չտուաւ, թէ դասագրքերը անյարմար նկատեց. Ո՛ր հայր որ կը իշենք, մեր զարմանքներուն համար ցարժ այլքան մեծաքանակ նուիր-տուութիւն մը չէր եղած ո՛ր և է քաղաքական կողմէ: Տաւը հազար օ-րինակ գիրքը ամէնէն մեծ չափն է նուիրատուութեան մը, հետեւեալը, քանակի տեսակէտով պատճառ մը չու-նէր Ուսումնական ինտրուկտը անտեսե-լու այս նուէրը, երբ գաւառական դպ-րոցներէ դասագիրք կ'ուզեն թախան:

Ճարման Իսկ գալով ներքին արժէքին, անիկա հեղինակութիւն է հանրածա-նով թուրք զորքէն հրապարակագիր Նաֆէտ Բաթիլ պէին որ Օսմ. զրաւա-նութեան մէջ մեծ հեղինակութիւն մըն է և երկարատեւութիւնները ձեռքէ ձեռք կը խլուին Հետեւեալը, որ և է տեսակէ-տով ալ պատճառ մը չկայանք նուէր-անտեսելու: Ինչպէս չարափումներէ ո-մանք կը կասկածին, եթէ Ուսումն. ինտրուկտը իր անդամներէն ոմանք դա-սագրքերը լքումի դատապարտելու զօ-րութիւն պատճառ մը կը նկատեն այս դատապարտելու և այդ պատճառաւ չէր կրնար ընդունել զանոնք, գոնէ քա-ղաքագրութեան երեւոյթները փրկե-լու համար չէր կրնար չնորհակալու-թեան նամակ մը զրկել Վեմ. Նուիր-տուին և կամ երկուսով յիշատակու-թիւն մը ընել իր որոշումներուն մէջ, երբ ամենայնիւ բաներու համար չնոր-հակալուութիւններ կը չուայէ և Բաթի-լի վարժարանին անտեսելու ու չենք գի-տեր ո՛ր տեղի վարժարանին հազար-լուսն փոնգապետ և իւրաքանչիւր յարժուածին ամենափոքր մանրամասնու-թիւններին իսկ չի մոռնար անցնել իր որոշումներուն մէջ:

Մենք Ուսումն. ինտրուկտին յար-գանք մը ընծայելու համար էր միայն որ իր արամադրութեան տակ զրկեց այս տաւը հազար օրինակ գրքերը: Դանի որ անիկա չուէր կատարել իր պարտականութիւնը՝ մենք սիրայօժար կ'ըստանանք Օսմաներէն ուսուցումը վարժարաններուն մէջ տարածելու զօրքը և կը յանձնարարենք ո՛չ միայն Հայ դպրոցներու, այլ ամբողջ Հայ-Հոս-ման ազգականք և բարեկամը:

Գումարակարութեան տիրու հա-նդէպ պիտի կատարուի վաղը 30 Ապրիլ ի ժամ 6, ի Ս. Յովնանէն Եկեղեցու կէտիկ փայտի ուր արդէն ամփոփուած է հանգուցեցող մարմինը, և անոր պիտի փոխադրուի Պաղատի գերեզ-մանատունը:

Կը հարկուին համայն ազգականք և բարեկամք ներկայ գտնուիլ սոյն տիրու հանդէսին:

Կեցիկ Փառա 29 Ապրիլ 1940

Կարգալ Դ. Երես Կիւսիս

Ապագովագրական Ընկերութեան ազգը

ԲԱՐԻՉԻ ՊՈՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

12 Մայիս 1904

Հեռագրական գործակալութիւնը գի-չերը մինչեւ ուշ առոն Բարիկ Պորսա-յին գիները հաղորդեց մեղի:

ԹԵՎՃԻՆԱԶ

Ետինք Թիմարէթ Մանգէլէսի ընկի-րէլ. Ան Վէպի էֆէնդիէն Եթիքի-րէթպէի Սանիէ օրնոքը ամսին թէվ-ճին պուրուսուէր:

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՏՈՒՆՇԱՆՆԵՐ.—Ա. Կարգի Օսմանիյէ պատուանշան չնորոտեցաւ հոլանտական դեսպան Տը Պրիւս կոմիտի: Իսկ Բ. Մէնթիլիէ Ա. Թարգ-ման Մ. Կարապետանի:

Բ. Մէնթիլիէ չնորոտեցաւ իտալա-կան դեսպանատան խորհրդական Մ. Մարթիլիէ և մասնա գրագէտ Մ. Շաֆօ Պրիւս:

ՊԱՇՏՈՒ.—Պրիւսի նահանգին Սա-տու գաւառական դայմադար կարգուե-ցաւ Նեմէթլիանի զայմադար Աւրէ Էֆ.:

ԵՆԻՍԻՍԿԱՅԻՆ.—Սաղաքան վար-ժարանի Հողաբարձութիւնը, վարժա-րանին վերաբերեալ ծրագիր մը մա-տուցէ և Ս. Պարտիլիէ Հօր. Այս առթիւ Հողաբարձութիւնին կարգը տեղեկութիւններ կը հաղորդէ Թաղին և Թաղեցիներուն վրայ:

ԻԶՄԻՐԻ ընտրողական Ժողովը Գրաւա. Ժողովի 20 աշխարհական և 5 եկեղեցական անդամներուն ըն-տրութեան տեղեկագիրները մատուցած

սրբեան կամ իր կնոջ կիսաբաց բերանի յուշիկ յուշիկ վաղոր արիւնք սրբեան համար կամ թէ կը կենար ու կը դի-տէր այս գլուխը, որ զեռ ժամ մը ա-ռաջ այնքան ոգեւորեալ էր, և հի-մա պիտի, ա՛յն դիւանական ան-չարժութեան կնքմայ, որ ամէնէն կարծր սրտներուն անգամ սարսուռ կը պատճառէ և որուն առջեւ երբեմն ոճ-րագործներն իրենք զիրենք կը մա-տենան Բժիշկը պարտաւորեցաւ օգնել անոր, և քանի մը վայրկեան ետքը, գիւղին քննութեամբ կարելի եղաւ հասկնալ թէ զո՛ն ի՞նչ սուղալի և կատարի կրիւ մը մշած էր և որ-դասպաններն ի՞նչ մեղքեւութիւն մը ցոյց տուած էին կատարելով Ընդդիմու-թիւնը մը որուն չէին պատահել և որ, եթէ երկարէր, կրնար զիրենք կորե-տան մատնել: Վէրքերով ծածկու-թեայ մարմինը տեսնելով, Բիւր Որեւ չեղկտաց և անարժ ու պիտի մար-մին վրայ նստուելով պոռաց.—Ոնցը կ'ընէ, ինչ ո՛ր կ'ընէ:

Մուկլի և աղիկարը տեսարան մըն էր որ կը ներկայացնէր այս արիւն-չաղայն ու վիրաւոր մարմինը: Վէր-քերն մի քանին ա՛յնքան խորունկ

ըլլալով տեղուին Ազգ. Վարչութեան, Պատր. Փոխանորդ Տ. Դանիէլ Վր-այսօր նիւտի հրաւիրած է նորընտր-անդամները, որոնք իրենց դիւանը կազմէին ետք, պիտի պարտատե-նարական գործողութեանց և ընա-րութեանց արդիւնքը ծանուցանող անդեկագիրը, իր նախագահին միջո-ցաւ Պարտիլիէին պիտի յղեն վաւերացուելու համար:

ԻԶՄԻՐԻ քանաններէն Տ. Յա-րուլիսն էր. Ելիզաբարեան Ման-չեպը հրաւիրուէր է, տեղուին եկե-ղեցուն մէջ քանանագործելու:

Այրի Տիկին Արաքսի Ս. Եկենեան, Այրի Տիկին Կատարին Գ. Եկենեան, Տէր և Տիկին Գարուստ Եկենեան և դաւակունք, Տէր և Տիկին Յովնանէն Եկենեան և դաւակունք, Տէր և Տիկին Յակոբ Նաւեան, Տէր և Տիկին Դոր-գոր Վարժապետան և դաւակունք, Տէր և Տիկին Կարապետ Կիւսիւնեան և դաւակունք (Կարապետ), Այրի Տիկին Յովնանէթ Աղաբէկեան և որդին, Տէր և Տիկին Գրաւիկ Գրաւիկեան և որ-դին, Կիւսիւնեան, Այլապետան, Շէ-քեհեան և Փամպուլի Գրաւիկեան ընտանիք-ներն ցաւօք սրտի կը ծանուցանեն դառնաղետ մահը

ՄԵՐՈՒՆ ԷՖ. Պ. ԵԿԵՆԵԱՆ

որ յետ երկարատեւ հիւանդութեան կնքեց իր մահկանացուն 35 ամաց, խոր սուգի մէջ թողւով ամուսինը, մայրը եղբայրները, քեռայրը, աները, և հա-մայն ազգականք և բարեկամք:

Գումարակարութեան տիրու հա-նդէպ պիտի կատարուի վաղը 30 Ապրիլ ի ժամ 6, ի Ս. Յովնանէն Եկեղեցու կէտիկ փայտի ուր արդէն ամփոփուած է հանգուցեցող մարմինը, և անոր պիտի փոխադրուի Պաղատի գերեզ-մանատունը:

Կը հարկուին համայն ազգականք և բարեկամք ներկայ գտնուիլ սոյն տիրու հանդէսին:

Կեցիկ Փառա 29 Ապրիլ 1940

Կարգալ Դ. Երես Կիւսիս

Ապագովագրական Ընկերութեան ազգը

ԲԱՐԻՉԻ ՊՈՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

12 Մայիս 1904

Հեռագրական գործակալութիւնը գի-չերը մինչեւ ուշ առոն Բարիկ Պորսա-յին գիները հաղորդեց մեղի:

ԹԵՎՃԻՆԱԶ

Ետինք Թիմարէթ Մանգէլէսի ընկի-րէլ. Ան Վէպի էֆէնդիէն Եթիքի-րէթպէի Սանիէ օրնոքը ամսին թէվ-ճին պուրուսուէր:

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՏՈՒՆՇԱՆՆԵՐ.—Ա. Կարգի Օսմանիյէ պատուանշան չնորոտեցաւ հոլանտական դեսպան Տը Պրիւս կոմիտի: Իսկ Բ. Մէնթիլիէ Ա. Թարգ-ման Մ. Կարապետանի:

Բ. Մէնթիլիէ չնորոտեցաւ իտալա-կան դեսպանատան խորհրդական Մ. Մարթիլիէ և մասնա գրագէտ Մ. Շաֆօ Պրիւս:

ՊԱՇՏՈՒ.—Պրիւսի նահանգին Սա-տու գաւառական դայմադար կարգուե-ցաւ Նեմէթլիանի զայմադար Աւրէ Էֆ.:

ԵՆԻՍԻՍԿԱՅԻՆ.—Սաղաքան վար-ժարանի Հողաբարձութիւնը, վարժա-րանին վերաբերեալ ծրագիր մը մա-տուցէ և Ս. Պարտիլիէ Հօր. Այս առթիւ Հողաբարձութիւնին կարգը տեղեկութիւններ կը հաղորդէ Թաղին և Թաղեցիներուն վրայ:

ԻԶՄԻՐԻ ընտրողական Ժողովը Գրաւա. Ժողովի 20 աշխարհական և 5 եկեղեցական անդամներուն ըն-տրութեան տեղեկագիրները մատուցած

սրբեան կամ իր կնոջ կիսաբաց բերանի յուշիկ յուշիկ վաղոր արիւնք սրբեան համար կամ թէ կը կենար ու կը դի-տէր այս գլուխը, որ զեռ ժամ մը ա-ռաջ այնքան ոգեւորեալ էր, և հի-մա պիտի, ա՛յն դիւանական ան-չարժութեան կնքմայ, որ ամէնէն կարծր սրտներուն անգամ սարսուռ կը պատճառէ և որուն առջեւ երբեմն ոճ-րագործներն իրենք զիրենք կը մա-տենան Բժիշկը պարտաւորեցաւ օգնել անոր, և քանի մը վայրկեան ետքը, գիւղին քննութեամբ կարելի եղաւ հասկնալ թէ զո՛ն ի՞նչ սուղալի և կատարի կրիւ մը մշած էր և որ-դասպաններն ի՞նչ մեղքեւութիւն մը ցոյց տուած էին կատարելով Ընդդիմու-թիւնը մը որուն չէին պատահել և որ, եթէ երկարէր, կրնար զիրենք կորե-տան մատնել: Վէրքերով ծածկու-թեայ մարմինը տեսնելով, Բիւր Որեւ չեղկտաց և անարժ ու պիտի մար-մին վրայ նստուելով պոռաց.—Ոնցը կ'ընէ, ինչ ո՛ր կ'ընէ:

Մուկլի և աղիկարը տեսարան մըն էր որ կը ներկայացնէր այս արիւն-չաղայն ու վիրաւոր մարմինը: Վէր-քերն մի քանին ա՛յնքան խորունկ

էին որ շիղերն ու դեղերը պատառ-պատառ ըլլած էին, ինչպէս պիտի ը-նէր օրեաւադէր մը, անդամալնական փորձի մը համար: Ամէնէն ա՛նտելի տեսարանը կը ներկայանար որովայնին վրայ: Աղիքները մէլտող էին և կը շարժէին, իրը թէ կենեւը տակաւին կ'ողնորէր այս անգամայ մարմինը: Աստուած իմ, Աստուած իմ, խեղճ կի-նքն ի՞նչ ըրած էր իրենց, կը պոռայ իրենք իրենց հիւանդութեան արեւը իր յարմար Միւրտ այս տեսարանը կը դիտէր այն-պիսի անպիտանի երկարութիւն մը, որուն չէին կրնար յարձիգ ո՛չ դիմելու ա՛ն-տելի վիճակը, ո՛չ ալ յուսահատու-թիւնին մը երկան, որուն արցունքե-րը կը յուզէին Բոմիւնէն եւ նոյն իսկ բժիկը: Ոստիկանը, ինչ, զոյնի դէմը կեցած, մարդասպաններուն վրայ մի-այն կը խորհէր և այն բոլոր մանրա-մասնութիւններն որոնք վշտի ու կա-րեկցութեան սարսուռներ միայն կը պատճառէին ուրիշներուն, ուսումնա-սիրութեան և եկեղեցութիւններու ա-

ԱՅՏՈՒՆ ԿՈՒՍԱԿԱՆԸ.—Իզմիրի պաշտօնակիրը կը ծանուցանէ թէ, Այսերին կուսակալ Բեմալի փաշա ար-ժանապետ է Կայս. Մասնաւոր մեծա-րանքներու վեհ. Սուլթանը գնահա-տելով Ն. Բարձրութեան վանքերը նոյն ընդարձակ և կարեւոր նահանգին բար-ւոք վարչութեան համար, բարեհաճած է Իր Կայս. բարեհաճելու և զոհուեա-կութիւնները հաղորդել տալ:

ԳԵՐՄԱՆ ԴԵՍՊԱՆԸ.—Երէկ առ-տու Գերման դեսպան Պ. Մարշալ և Կինը Հայաստան մեկնեցան մինչև Իրնիս պաշտոն կատարելու համար: Դեսպանին կ'ընկերանան նաև Շուէտ-Նորվեգիոյ դեսպան պատեն Պէք-Միրզ, Անտոնովսկի երկամ

ՄԱՆՁՈՒՄԷ ԷՆԻՄԷ 70

Երկու Օրոգոսեր

Վ. Բ. Պ.

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ-ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Հեղինակ Թարգմանիչ
ԷՄԻԼ ԲԵՐՆԱՐԴ ԳԵՈՐԳ ՄԻՔԵԼԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԿՈՅՐԵՆ ԱՂՁԱԿԸ

—Գործը լինի՛ր, հարցուց Ռամոն,
որ խոսքը ասարի մը հետեւ կը գինով-
նար հնարհանէ։

—Ինչ ո՛չ, չեղանք Կոֆաու, ծե-
րունիին թեւը ամբողջով սեղմելով,
գոն յոյժով մը բռնէ զինքը որ չի
շարժի։ Եւ հիմա աղէկ մը պիտի քնա-
ցնեն զայն։

Այս խօսքերը թէւեւ շատ ցած ձայ-
նով մը արտասանուած էին, բայց
Պանչաու լսեց ամբողջութեամբ։ Մա-
ղիւր փշտոցեցան զիրան վրայ, և կար-
ծելով թէ առաջակները պիտի սպան-
նուին։

Եւ ինչ զինքը, ուժգին ճիգով մը գոչու-
նետուիլ ուղեց անկողինէն, բայց իր
թեւերը անշարժ մնարին։

Այն առնել Կոֆաու գրպանէն պղտիկ
արուակ մը հանեց, որուն մէջը անգոյն
հեղուկ մը կը փայլէր, և, թաշկինակը
առանց ընդունել հանելու, արուակին
ծայրը կոյրել քիթին կրկնեց։

Պանչաու վայրկեանի մը չափ ալ
շարժեցաւ։ Չկային սարուռններով, և
չարժեցաւ։ Չկային սարուռններով, և
չարժեցաւ։ Չկային սարուռններով, և
չարժեցաւ։

—Հիմա ա՛յ ազատ ենք, մընկեց
Կոֆաու լսել չունչ մը առնելով, այս
հրաշագործ հեղուկը պիտի կրնայ յաւի-
տենապէս քնացնել զինքը։

—Ըսել է որ կը մրսիմ հիմա, ըսաւ
Ռամոն ուրախութեամբ։

—Եւ քան թեղանոթ չի կրնար
արթնցնել զինքը, աւելցուց առաջա-
կապելու յաղթական դէմքով մը։

Յետոյ, պղտիկ լապտերի մը օգնու-
թեամբ, նորէն խուզարկութիւն մը
կատարեցաւ անհետիւն ամէն կողմը։

—Եթէ ըսածդ ճիշդ է, ըսաւ Կոֆ-
աու Ռամոնի, սա մեծ դարանին
գործընթացը բաւական բան պարունակե-
լու են անպատճառ։

—Ես ալ անանկ կ'ենթադրեմ, ըսաւ
Ռամոն։

Յերունի չարագործը դարակը աղբ ան-
ցնելով, բարի ծերունի բանալին ան-
գամ վրան ձգեց։

Առաջակապեղծ առաջին գործը
քայնց, բայց հոն անարժէք թուղթերու
միայն պատահեցաւ։ Սրկերը գործը
սակցել պատկեց իր անկալութիւնները,
վասնի զի չարագործը հոն գտաւ կաշի
թղթապանակ մը և ոսկեգրամներով
լեցուն երկու քանակներ, որոնք գործը
հետեւը գրուած էին։

Հայր Ռամոն խոյնը բացաւ թղ-
թապանակը, որուն մէջ խորին մէջ
տեսաւ զրամատոմաներու ստուար արը-
ցակներ, կանոնաւոր շարքով մը իր-
բու մէջ ծրարուած։

—Հոնքերնիս սքանչելի է, մընաջ
Կոֆաու խանդավառ ուրախութեամբ
ձեռքերը շփելով, միւս խորքերուն մէջ
ալ փնտռել նայինք։

Մերուկը, միւս խորքերն ալ աղբ
անցնելով, առնցքով գոչու հանեց
կարգ մը ստուներ, որոնք սովորաւոր
պարտաւորութիւններ էին։

—Մեղք, հաւաքեց առաջակապեղծ
արտադրութեամբ, այդ տեղը բացուած բան
կայ դեռ, բայց դժուար է զանոնք
ստանի վերածել։

—Ըսել է որ հոս պիտի ձգենք ա-
տենք, ըսաւ Ռամոն սրտեղութեամբ։

—Ուրիշ ճար չկ'ա, յարեց Կոֆաու,
այս թուղթերը ծախել վտանգաւոր է։
Եթէ ըսուինք, չիտակ թիւարան կը
տանին մեզի։

—Թո՛ղ տանին, գոչեց ծերունի ան-
տարբերութեամբ, ես աստեղ կ'առնեմ
և կը ծախեմ Լոնտայի կամ Վիեննայի
մէջ։

Ու ծերունի չարագործը թղթապա-
նակով մէկտեղ գրպանեց արժէթուղ-
թիւրը, մինչ գրամատոմաներն ու ոսկե-
գրամները տեղաւորուած էին արդէն
Կոֆաուի լապտերը գրպաններուն
խորքը։

Երկու մեղադրեցներ այն առնել
պատրաստեցան մեկնել։

Բայց Կոֆաու հազիւ մտաւ դրան
կոճակին վրայ դրած էր, երբ մէկէն
ի մէկ ետ քաշուեցաւ շուարած և անձ-
կալից։

—Մտիկ ըրէ՛, չնչեց Ռամոնի ա-
կանջն ի վար, դուրսը ձայն մը կայ։

Սրկերն ալ կեցան դրան ետին և
ակնաջ դրին։

Արդարեւ նոյն միջոցին մէկը վեր
կենդիւր սանդուղիներէն ոտքի որդ աղ-
մուկներով։

Առաջակները, չունքերն բռնած,
կը կենային միշտ անշարժ և սարա-
փանար, և իրարու ետեւ կը նայէին։

Մարդը սանդուղիները լնցուցաւ եր-
րորդ յարկին զրուսը հասաւ և հոն
կանգ առաւ։

Կրկնաւ և իր ընկերը, հակառակ
իրենց մոլեգին յանդիմանման, սկսան
տնիւնի մը պէս գողգողալ, և իրարու
կրկն նայել։ Այս դոգը իր ծայրագոյն
ստորեմասին հասաւ, երբ վեր ելլող
բանալի մըն ալ շարեցուց փականքին
մէջ, և փորձեց դուրս բանալ։ Ռամո-
ն, որ վախէն կաս կապուտ կարած
էր, այն առնել խոսքը դանակ մը հանեց
մէջքէն, և պատրաստ սպասեց ամէն
հաւանականութեան առջեւ։

Նոյն միջոցին, դուրս մէկէն ի մէկ
բացուեցաւ, և մարդ մը, ձեռքը լամ-
բար մը բռնած, երեցաւ սեմին վրայ,
Դոնալդան էր, ծերունի Ֆապիուրը, որ
առանց նշարհելու երկու չարագործնե-
րը, քանի որ քայլ առաջացաւ, և ա-
կանջ դրաւ իր շուրջը։

Կոֆաու, ամէն բանէ առաջ իր
անձին ապահովութիւնը մտածելով,
ճարտար շարժում մը ըրաւ յանկարծ, և
ուժգին թափով մը գոչու նետուելով
սենեակէն, սանդուղիներէն վար սուրաց
ճագարի մը դիւրամթեւութեամբ։ Ֆապ-
իւս մէկ վայրկեանի մէջ հասկցաւ
իրողութիւնը, և լամբարին լոյսով
նշարհելով նստեւ Ռամոնին, որ արանի

պէս կեցած էր, անմիջապէս դրան
առջեւ կանգնեցաւ։ Եւ նոր անգամ փա-
կելու համար։ Բայց յանկարծական
սպանցում մը այլապէս էր իր բոլոր-
նակ կորովը։ Հէք մարդը ուղեց պոռալ
և օգնութիւն աղաղակել, բայց լեզուն
կապկպուեցաւ և բառերը սառեցան իր
շրթներէն վրայ։ Այսու հանգիստ,
ձեռքն չի թողուց լամբարը և իր
տեղը մնաց անշարժ և ամուր։

(Ճարտարակիր)

"ՄԱՆՁԱՎ", ԼՈՒՍԱՎԱՐԱՐԱՏՈՒՆ

Իսկիւտար Տիմանցարով փողոց, բիւ 9
ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ 1894 թ.

Միակ վարիչ՝ ԹԱԳԻՈՐ ԶՐԱՔԵԱՆ
Նախկին առակիր «Ճեպիւր»

Տարբերակներ ի վեր հաստատուած
ըլլալով Իսկիւտար, Տիմանցարով
փողոց, ամէնէն գոնարանները իսկ
գոնարանցած են։ Կը նկարեմ ամէն տե-
սակ լուսանկար, վերջին դրութեան
համաձայն։ Ինչպէս բլադիոգիքներ,
ակաւանջարաններ, ալ լա մամպրան
լուսանկարներ։

Այնիւ և թաղամիւր յամախորդաց
գոնարաններ իսկ պատճառելու համար,
նորաձեւ գոնարան որ լուսանկար մը պիտի
նկարեմ անոր՝ որ 1 սուղիմա լուսա-
նկար հանել կուտայ։

Ս Թ Ա Մ Պ Օ Լ
33, 35, 37

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՓՈՂՈՑ

ՊԱՏԻ ՆԿԱՐԷՆ ԹԻՆԼԹԵՐ

Կ Ա Ն Ա Ի Ո Ր Մ Ա Ն Կ Ե Ր Պ Ա Ս Ն Ե Ր

ՄՈՒՇԱՄՊԱ. - ԼԻՆՈԼԵՕՄ (ՄԱՆՔԱՐԸ ՄՈՒՇԱՄՊԱ) - ԳՈՒԹՈՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԼԱՋԱՌՈ ՔՐԱՆՔՈ ԵՒ ՈՐԴԻԲ

52=10

ԲԵՐԱ

ՄԵՐ ՓՈՂՈՑ

ԱՆՍՈԼՈՒ ԲԱՍԱՆՆ

ԹԻՆԼԵՐ ԵՒ ՍԹՈՐՆԵՐ

ԱՍՏԱՐԱՐԱՐ

Մ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏ

ԲԵՐԱ, ՍՈՒՐԵՆԴՐԱՅԻ ՓՈՂՈՑ, ԲԻՐ 4

(ՅՈՐԱՏԵԱՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԴԻՄԻՏ ԳՈՂՈՑՈՒՄԷ)

ԱՄԷՆ ՕՐ ԺԱՄԸ ԳԵՆ 3 (Ը. Ե.)

Կիւսկի օրեր ժամագրութեամբ

ՀԱՆՈՒ ՔՐԱՆՔԱՐ ԹՈՒԹԳԱՆ

ՏԵՐՈՒՐ

ԹՈՒՐԱՆ ՎԵ ԲԵՐԻՔԵՆԷ

ՀԱՅԵՐ ԷՎԷՆ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ

Մանուկ Բաւա, Չուանք Խան

Ս Ս Ա Մ Պ Օ Լ

15-1

ԳՐԻԳՈՐ Գ. ԱՂԱՄԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՐ ՓԱՍՏԱՐԱՆ

Պոլիս, Պանք-Պաւա, Բեքերիկ Խան

Ն. 25

Պատիւ ունի ծանուցանել յարգոյ
հասարակութեան թէ իր մեծարգոյ
վարդապետ՝ հանրաժանութիւն փաստարան
Աղ. Վառնապուր Մանուկեան էֆեն-
տի՝ գրասենեակը 15 տարւոյ երկա-
րամեայ պաշտօնավարութենէն վերջ
այս անգամ իր վկայական ստանալով,
իշխալ սենեակը թողած և Պոլիս Պան-
ք-Պաւա վերադառնալ խանին մէջ փա-
տարանական գրասենեակ մը հաստա-
տած է, կ'ստանան թղթաբային, առ-
եւարական, պատճական և Շէրի ամէն
կարգի դատեր, կը խմբարկեն թր-
թեմք, սէքեթթր, թարգման, վա-
ճառականական և ալ կարգի պայմա-
նագրութիւններ և աղբարակներ, ինչ-
պէս նաև վաճառականական ընկերու-
թեանց լուծման և կազմութեան վե-
րաբեր փաշտօնները փութով կը
կատարին և խիստ դիւրամատելի
գիններով։

Վճարելի Առեւտրեան ներկայաց-
ուած ամէն կարգի դատերու հետա-
պնդման մասին զուտաներէ եղած ա-
մէն կարգի յանձնարարութիւնք խիստ
չափաւոր վարձքի փութով ամենայն
փորձաւորութեամբ և փութով պիտի կա-
տարին։

Կը յուսայ թէ Պատ. Հասարակու-
թեան պիտի բարեհաճի իր վստահու-
թեամբ պատուել և քաջակերպ զինք
իր նոր ստացուելին մէջ։

12-6

Լ'ՈՒՆԻՈՆ

ԵԱՆԱԿԱՆ ԳԱՐՁԸ ՎԵ ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

1828 ՎԵ 1829 Ս ԹԵՒԵՍԻ ԳԵՂԵՄԵՐԸ

Մերենի Խարեի - Բարիքի, Վաճաճ միջանցք 9 Յիւլիոյ

այլիւի խաւարիւրիսէ

ՀԱՐԻՏ ԵՐԵՐԵՐ

Մերայի վէ ինքնաթիւ

120,000,000 ֆր.

1903 թին մաքուր գումար

24,000,000

Եւստէնի գրքան

274,000,000

Սիկուրթիւր խանութիւնը

գումար 211, միլիոն

ԳՈՒՇԻՐԻՔԻ ԿԱՆԵՐ ԴԻՄԱՐԱՆ ԶԵՐԻՐԻՔԻ ԻՆ ԹԻՐԵՔԻԱՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ ԶԵՐԻՐԻՔԻ ԻՆ ԹԻՐԵՔԻԱՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ ԶԵՐԻՐԻՔԻ ԻՆ ԹԻՐԵՔԻԱՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ ԶԵՐԻՐԻՔԻ ԻՆ ԹԻՐԵՔԻԱՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ ԶԵՐԻՐԻՔԻ ԻՆ ԹԻՐԵՔԻԱՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ ԶԵՐԻՐԻՔԻ ԻՆ ԹԻՐԵՔԻԱՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ ԶԵՐԻՐԻՔԻ ԻՆ ԹԻՐԵՔԻԱՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ ԶԵՐԻՐԻՔԻ ԻՆ ԹԻՐԵՔԻԱՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ ԶԵՐԻՐԻՔԻ ԻՆ ԹԻՐԵՔԻԱՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ ԶԵՐԻՐԻՔԻ ԻՆ ԹԻՐԵՔԻԱՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ ԶԵՐԻՐԻՔԻ ԻՆ ԹԻՐԵՔԻԱՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ ԶԵՐԻՐԻՔԻ ԻՆ ԹԻՐԵՔԻԱՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ ԶԵՐԻՐԻՔԻ ԻՆ ԹԻՐԵՔԻԱՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ ԶԵՐԻՐԻՔԻ ԻՆ ԹԻՐԵՔԻԱՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ ԶԵՐԻՐԻՔԻ ԻՆ ԹԻՐԵՔԻԱՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ ԶԵՐԻՐԻՔԻ ԻՆ ԹԻՐԵՔԻԱՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ ԶԵՐԻՐԻՔԻ ԻՆ ԹԻՐԵՔԻԱՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ ԶԵՐԻՐԻՔԻ ԻՆ ԹԻՐԵՔԻԱՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ ԶԵՐԻՐԻՔԻ ԻՆ ԹԻՐԵՔԻԱՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ ԶԵՐԻՐԻՔԻ ԻՆ ԹԻՐԵՔԻԱՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ ԶԵՐԻՐԻՔԻ ԻՆ ԹԻՐԵՔԻԱՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ ԳՈՒՄԲԱՆԱՎԱՐ

ԷՍՏՐ ԻՊՈՒՆ ՍԻՊՈՐԹԱՐ